

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ХАҚИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ
ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН
ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 154 (9650).

1989 йил 18 август • жума •

Баҳоси 3 тийин.

«Ҳосил—89»:

МАВСУМГА ТАХТ

ЎРТА ЧИРЧИҚ Чағирин пахта қабул қилиш пункти янги мавсумга тайёргарлик бўйича ўтказилган. Социалистик мусобақада бу йил учинчи марта ғолиб чиқди.

Пунктдаги 20 та майдонча, юк орттириш жараёнидаги бажарувчи 10 та транспортёр, 12 та ПЛ агрегати, 4 та вентилятор, 3 та РВХ механизми мавсумга соғлаб қўйилди.

Шунингдек, хом ашёни қуритиш, тозалаш цехидаги 4 та «Меҳнат» агрегати ремонтни ҳам ниҳоятга етказилди.

Дастлабки ютуқларни қўлга киритишда смена мастери Раҳматулла Бувахонов, шунингдек, Зоира Ҳамидова, Надежда Печенкова, Камола Умрзоқова ва бировларнинг ҳиссаси каттадир.

С. АБДУЛЛАЕВ.

ТАЙЁРГАРЛИК ҚИЗҒИН

«ЛЕНИНИЗМ» колхозидagi «Этатга» пахта қабул қилиш пунктида шу кунларда иш қизғин. Ўтган йилдан 14 кун илгари барча ишлар амалга оширилди, 16 та майдон текисланди, презентлар ҳисоблаб қўйилди. Пахта қуритиш мосламаси, турта ҳаво алмаштиргич, туқизта трансформатор сифатли ремонтдан чиқди. Бу ишларни амалга оширишда Зайкат Шонисомов, Давлат Холмуков, Комил Шодиев, Зоир Тожиеновлар жонбозлик кўрсатишди.

Р. УМОНОВА.
Оққўрон райони.

ҚУШИБ ЎЗИШЛАРГА ЧЕК ҚУЯДИ

Республикамиз халқ хўжалиги қўрғасмасида намойиш этилаётган «пахтага ишлов беришнинг бориши ҳисоботи» маълумотини тайёрловчи электрон апарат ана шу ҳақида қўшиб ўзишларни қўймайди, ҳаттоки уларга чек қўйишда ҳам анча қўл келади. У пахта териб ва ундан кейинги даврдаги маълумотларни текшириш учун мўлжалланган махсус комплекс ҳисоблаш марказларида барча статистик ҳисоботларни қайта текширишда ишлатиш учун тасвир этилди. Маълумки, авваллари бундай ишлар қўлда бажариладди.

Комплексни қўллаш қайта ишланган пахта сифати ва унинг миқдорини оператив тарзда аниқлаш, пахта толасининг навили белгилаб бериш имконини яратди. Янги ҳисоблаш техникасини ишлаб чиқаришда жорий этиш натижасида ишчиларнинг меҳнат унумдорлиги ошди, ишлаб чиқариш маданийти ўсди.

Ю. РОМАНОВ.

Ўтган йили топириқни 113 процент қилиб адо этган Ғалаба районидagi «Коммунизм» колхозни махсус хориқларнинг бу йилги марраси янада улкан: 40 гектар майдонда мўл ҳосил этиштирилмоқда. Юқоридаги суратда: агроном А. Достонов, бригада бошлиғи Қ. Раҳимовлар ҳосил ўримишга қўйишнинг муқаддари келишиб олмақдалар.

Пастдаги суратда эса махсус колхоз территориясида жойлашган дўз заводи ишчилари А. Исмаилов, О. Норбоев, А. Раҳматуллаев ва бошқалар қўриб турибди. Улар янги ҳосил сифатини қўздан кечирмоқдалар.

М. НАЗАРОВ суратга олган.

ҲОСИЛ КАМАЙМАЙДИ

БАҲОДИР сўнгги эгитларга жуяқ тортиётганда пайнал четдаги йўлда бир машинани кўрди.

Отаҳон келаяптилар, кўнглидан ўтказди Баҳодир. Сўнгра у нариги пайналда гўза қатор ораларига жуяқ тортиётган ҳаммаси тракторига қаради. У ҳам жадал ишлайпти.

— Яхши бўлди, пичирлади Баҳодир, отаҳонга берган сўзимизнинг устидан бу гал ҳам чиқди.

Ҳадемай боғи машина яқинлашиб, Баҳодир ишлаган дала ёнида тўхтади. Ундан узун бўйли, миқти қоматли киши тушди-да, пайнал ичига юрди.

Баҳодир эгит боғига келиб, тракторини илдам орта бурди, сўнг тўхтади. Колхоз эса агрономи гўзасини кўраётган эгитга юрди.

— Ҳорма, ўғлим.

— Саломат бўлинг. Дўйсебек оғай.

— Раҳмат ўғлим, раҳмат! Бу чинакам йигит кишининг иши бўлди. Жуяқни доимо шундай оялтирди. Бир грамм ҳам ўнг туқилмабди. Энди гўзага сув керак, холос.

Баҳодир сал ўғайсизланди. Айни пайтда хўжалик иши, колхозчилар манфаати йўлида лосим бўлса ҳеч кимни алмайди, қаттиққўл, талабчан Дўйсебек Сафаровдай одамдан бундай илқ сўзларни эшитганидан ичига қўвониб ҳам қўйди.

— Хўп, мен кетдим, ўғлим. Темирга айтаман, шу бутун кечга бу картга сув тараш керак.

Баҳодир бош агроном билан хайрлашиб трактори томон юрар экан бир зум халғала қозди.

— Қўйи, — ўйларди у, — бу одам қайси бир теран томонлари билан колхозчиларга шундай ҳурмат ва ишонч топанки, бунга унча-мунча кишининг фаҳми етгавермайди. У колхоздаги чинакам ер доғишманди. Одамларни ҳеч қачон қалғитмайди ҳам, алдамайди ҳам. Ишга енгилли қаровчилар билан асло келтирмайди.

Айниқса ёшларга қаттиққўл. Мана икки-уч йил бўлапти. Баҳодир бу одам билан бир неча бор мулоқотда бўлди. Маслаҳатлари асосида ишлаб адишмади. У ишлаган комсомол-ёшлар бригадаси ўтган йили яхши кўрсаткичга эришди. Колхоз эса районда энг юқори ҳосил — гектардан 31 центнердан пахта топириди. Баҳодир шериғи Собиржон Олимжонов билан асосий ҳосилни машинада териб берди.

Ғалаба районидagi Киров номи колхозининг Баҳодир Аринбеков механизатор бўлиб ишлаган Темир Исқандаров бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси даладаги ишларини айлантиришда коллективнинг бу йил катта режалар билан мўл ҳосил тўплаётганлигининг гувоҳи бўлди. Бўйи тиззадан ошган гўзаларни, кун сайин қўйишга қўзайтган қаноп ниҳоллари ҳеч қим май ойи бошида иккинчи марта экилган демалди. Коллектив 157 гектар майдонда пахта, 51 гектар ерда қаноп этиштирди. Мўлжал пахта ҳосилдорлигини 28,5 центнерга, қанопни 150 центнерга етказиш. Шу мақсадда экинлар ҳозиргача 3—4 марта комплекс ишловдан чиқарилди. Бригадада 6 миллат вакили

бир оила аъзоларидек иқноқ ва тотувлик билан меҳнат қилишмоқда.

Бригада дала шийонида колхоз партия комитетининг секретари Жўлбек Умиров тивдаги партия группаси ва унинг фаолияти ҳақида илқ гапларни айтиб берди. Сўбатчи Баҳодир билан давом эттирдик.

Бизга устозларимиз — бригада бошлиғи Темир Исқандаров, Исмаилов Маҳамбетовлар жуда кўп нарсаларни ўргатишди. Эришяётган натижаларимизда уларнинг ҳиссаси катта. Айни кунларда ҳам асосий эътиборни гўза парваришига қаратаймиз. Чунки ҳозир ҳосил тўплашда ҳал қилувчи палла.

Бригада даладан қайта таямиз. Иш қизғин. Парвариди давом этапти. Энг муҳими барча агротехника тадбирлари экиннинг ҳолатига қараб амалга оширилмоқда. Бригада аъзолари бу йил ҳам ҳосилдорлигини ўтган йилгидан пасайтиришмоқчи эмас. Бунга асос бор.

С. МУСТАҒОВЕВ.

планининг 70—80 проценти миқдориди озуқа жамғариб қўйилди.

Лекни ҳамма ерда ҳам ахвол бирдек эмас. Дээржинский, Ленин номи колхозлар анча орада қолмоқдалар. Илгорлардан ўртак олиш керак. Озуқа жамғаришда ҳар бир кун, ҳар бир қўлай фурсатдан оқилона фойдаланиш зарур.

Н. ИСАЕВ.
Бекобод райони.

ТОШКЕНТ компрессор заводида қўлаб ёшлар меҳнат қилиди. Улардан бири синови слесарь Фозилжон Маткаримовдир. Фозилжон ўз касбини пухта эгаллаган малакали ишчи. Топириқларни ҳамма ортиги билан уйдаяпти. У ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда Тошкент политехника институтини ҳам тахсил қўрмоқда.

Е. БОТИРОВ суратга олган.

СССР Олий Совети Президиумининг фармони
СССР Олий Советининг чақириш тўғрисида

СССР Олий Советининг Президиуми қарор қилади: Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий

Советининг иккинчи сессияси 1989 йил 25 сентябрда Москва шаҳрида чақирилсин.

СССР Олий Советининг Раиси М. ГОРБАЧЕВ.

Москва, Кремль. 1989 йил 16 август.

СССР Олий Советининг иккинчи сессияси бошлангандан оқини шу йил 18 сентябрдан СССР Олий Совети комитетлари ва Олий Совет палаталари доимий комиссиялари иш бошлайди.

Янгича иш усулига

ТАШАББУСКОР БРИГАДА

«ЎЗБЕКШАХТОСТРОЙ» трестининг Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинкор, коммунист Димитрий Заулин раҳбарлигидаги бригадаси ҳақида гап кетгудек бўлса, уни аввало ташаббускор деб аташди. Бу бежиз эмас, албатта. Ўзининг умули ва сифатли меҳнати билан республиканинг кўп минг кишилик қурувчилари тилига тушган коллектив трестда қатор ташаббусларнинг бошлангичи сабаби бўлди.

Ўтган йили трестда коллектив пудратини жорий қилишга киришилди. Димитрий Заулин бошчилигидаги бригада аъзолари янги шароитларда ишлашга биринчи бўлиб ўтдилар.

Бригада пудрати катта самара бераётганлигини кўрсатувчи қўлаб мисоллар келтириш мумкин. Аввало бинкорларнинг меҳнати ташаббуси тубдан ўзгарди. Улар қурилиш майдонининг ҳақиқий хўжайинлари бўлиб қолди. Ҳатто, зиммаларига юклатилган вазида ҳажмининг кам деб, трест маъмуриятдан уни қўлайтиришни талаб қилдилар.

Бригада аъзолари оширилган ишлар ҳажмининг ҳам муваффақиятли урдаламоқдалар. 28 бинкорнинг ўз сафарига бириктирган коллектив ўтган йили деярли 1,5 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга оширди. Ҳар бир бинкор ҳисобига бажарилган иш ҳажми 40 минг сўмликдан ҳам ошди.

Ўтган йили деярли 1,5 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга оширди. Ҳар бир бинкор ҳисобига бажарилган иш ҳажми 40 минг сўмликдан ҳам ошди. 3312 сўмлик иш бажарилиди. Бу трестдаги бошқа бригадалар кўрсаткичидан 1,5 баравар ортирди.

Бригада пудратини жорий қилиш билан қўзғолоннинг анча қаматилганини диққатга сазовордир. Нарядлар ўрнига план-топириқлар тузила бошланди. Дастлабки тўловлар ва ҳисоботларнинг янги соддалашган шакллари жорий этилди. Буларнинг ҳаммаси ортиқча ҳаражатларнинг олдини олмақда. Чунки эндиликда иш ҳақи бюрократ томонидан тасдиқланган қурилиш-монтаж иш ҳажми бўйича тўламоқда.

Бригада қурилиш ишлаб чиқаришда юзга келган янгиликлар, илгор усуллари муттақил қўзғатди. Бошқа республикалар қурувчиларининг қимматли иш усуллари.

СНА-ВАТАН БҮЙЛАБ

МОЗДОК (Шимолий Осетия АССР).

«Арават» клуби меҳнаткашларни байналхалқ руҳда тарбиялаш, халқлар дўстлиги ғояларини тарғиб қилиш маркази бўлиб қолди. Клуб Моздок шаҳрида очилган. Бу ерда арман халқи тарихи ва маданияти, она тили, халқ филармонияси, адабий уюшма, ҳаваскор музикачилар ансамбли секциялари ишлайди.

ТЕПЛОЭЗЕРСК (Хабаровск ўлкаси).

Яхшилаб режалаштирилган шинам уйларнинг бўлажак эгалари — Теплоозерск цемент заводи ишчилари ўз жамғармаларини қурилишга сарфлаб юрмайдилар. Барча ҳаражатларни корхона ўз зиммасига олади. Ўзига хос қилиб қурилган ҳар бир ҳовлининг смета нархи эса 50 минг сўм туради. Шаҳарда уй-жой программаси сўзда эмас, амалда бажарилмоқда. Ёш оилалар ётоқхона қурилиши бошланди, олтиш квартиралар уй хўжалик усули билан бунёд этилмоқда, уй-жой кооперативининг яна бир биноси қурилиши учун навбат этиб қолди.

ТАЙШЕТ (Иркутск области).

Бу район марказида автосервиснинг янги раёни пайдо бўлди. Ўйла қурилиш машиналарини ремонт қиладиган маҳаллий заводда шахсий автотранспортни хизмат қилувчи хўжалик ҳисобидagi участка ташкил этилди. Унинг хизматига давлат нарҳида ҳақ тўланади. Участокта бино ҳамда ускуналар ижарага берилган. Завод усталарининг хизматидан фақат Тайшет аҳолиси эмас, айни вақтда Иркутск областининг шу ерда яшай шахарлари ва аҳоли пунктлари аҳолиси ҳам фойдаланади.

АЛЕКСАНДРОВСК (Пермь области).

Яйва посёлкасида ўлкашўнослик музейи дастлабки томонбашилари қабул қилди. Петр Афанасьевич Литвиненковнинг шахсий коллекцияси кўрғазма материалларининг асосини ташкил этди. Меҳнат ветерани узок йиллар мобайнида олиб борган изланишлари натижасида жонжон ўлка тарихи, машҳур юртдошлари ҳақида бой материал тўплади. Жамоатчилик асосида ишлайдиган музейни ташкил этишда мактаб ўқувчилари, посёлка Совети ва маҳаллий корхоналарнинг ходимлари фаол қатнашдилар. Ураллик моҳир қўлаб ҳам четда қолмади. Стендларга уларнинг ўзига хос услубда яратилган асарлари қўйилган.

ОЛМАОТА.

А. С. Пущкин номи Қозғонистон ССР давлат кутубонасида КХДР китоблари кўрғазмаси очилди. Унда мингдан ортиқ поэзиялар, лирикалар бор. Кўрғазма Корёя юр босқинчиларидан озод қилинган куннинг 44 йиллигига бағишланган.

ВИЕТАЛВА (Латвия ССР).

2. Балтика бўйи фронтини жангчилар бундан 45 йил муқаддам Вилдэм ўлкасини немис-фашист босқинчилардан озод қилган эди. Ана шу жангчиларнинг хотирасини ёд этиш учун махсус қишлоққа мамлакатимизнинг барча буржачиларини минглаб одамлар келишди. Қардошлар қарбистондаги ёдгорлик пойга гулчамбарлар қўйилди.

(ТАСС).

«ОБУНА—90»

ВАҚТ ОЗ ҚОЛЯПТИ

Ўзбекистон ССР Алоқа министригининг навбатдан ташқар қоллиги мажлисида 1990 йил учун вақт матбуоти обунанинг бориши ҳақидаги маълумотлар кўрилди. Мажлисда газета ва журналлар редакциялари, нашриётлар, облас «Союзпечать» бошқармалари раҳбарлари, корхоналарнинг вакиллари ҳам иштирок этдилар.

Обуна 2 январда бошлангандан хабарини бора. Ўтган давр ичиде уни тезлаштириш бўйича маълум ишлар қилинди. Обунани ташкил этишда алоқа

бўлими ходимлари, жамоатчи матбуот тарқатувчиларга почта билан ҳам қўйилган ёрдам бермоқдалар. Улар бевосита хонадонларда бўлиб обунани ташкил этишмоқдалар. Министрлик почта алоқаси ва матбуот тарқатиш бошқармаси бошлиғи А. Тўлганов бу ҳақда тўла ахборот берди.

Ахборотдан шу нарса ҳам маълум бўлдики, кўпгина нашрларга обуна тўллаш ҳали кўнглидагидек эмас. Тошкент обласида баъзан алоқа бўлими обуна қабул қилишни асосий равишда тўхтатиб қўйи-

моқдалар. Алоқа узеллари билан корхоналар ўртасида маълум шартномалар тузилмаган. Хонадонларда обунани ташкил қилётган почтачилар моддий жиҳатдан рағбатлантириб борилмапти. Шу боисдан ҳам айниқса Олмалиқ шаҳри, Бекобод райониде обуна ниҳоят-да секинлик билан борапти.

Обунанинг сўст боришига алоқа бўлими ходимлари ҳам маълум даражада айбдордирлар. Улар газета ва журналларни обуначиларга ўз вақтида етказиб беришмаптилар. Редакцияларга келётган хатларда бундай камчиликлар олмай

тўс олаётганлиги маълум қилинмоқда.

Мажлисда сўзга чиққан «Совет Ўзбекистон» газетаси редакторининг ўринбосари Т. Нажмидинов, «Ўзбекистон коммунист» журналы редактори Ч. Абутолипов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриёт директори И. Шогумов ва бошқалар обунани уюшқоқлик билан ўтказишга ердэм берувчи тақдирларни ўртага ташладилар. Обуна 1 октябргача давом этади. Обунани ташкил этишга партия ташкилотлари, идеология ходимлари бошқор бўлишлари, илгор матбуот тарқатувчилар рағбатлантирилиши ҳамда тажрибали кенг ёйилиши керак. Мажлисга республика алоқа министри К. Раҳимов яқун ясади.

Диққат, диққат...

«ТОШКЕНТ ХАҚИКАТИ» ГАЗЕТАСИ КУНИ

КАДРЛИ ДЎСТЛАР!

Сиз ва оила аъзоларингизни шу йил 19 август кунини Ўзбекистон комсомоли 40 йиллиги номи маданият ва истироҳат богини ўтказиладиган «Тошкент ҳақиқати» газетаси кунига

ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ.

Сиз бу ерда «Тошкент ҳақиқати» газетаси редакциясини коллективни, таъини журналистлар, ёзувчи ва шoirлар билан учрашасиз. Санъаткорлар: хонада, соҳада, раёқосалар, сатир ва юмор усталари, асқичилар хизматда бўлишди. Шунингдек, редакция хўзуридаги ҳуқуқ, со-

циалистик қонунчиликни тарғиб қилиш жамоатчилик кенгашининг аъзолари навбатдаги қабулини шу ерда ўтказдилар, савол-жавоблар, баҳс ва мунозараларда иштирок этишиниғиз мумкин. Газета ва журналларга, жумладан «Тошкент ҳақиқати»га ҳам шу ерининг ўзиде обуна қабул қилинади. Китеб савдоси ва бошқа оммавий тадбирлар ҳам уюштирилади.

Шу кунини байрамда фаол қатнашиб, унинг қизиларли ўтишига ҳисса қўшасиз деган умиддамыз.

БАЙРАМ ТАДБИРЛАРИ ЭРТАЛАБ СОАТ 11.00 ДАН БОШЛАНИБ КЕЧГА ЧА ДАВОМ ЭТАДИ.

• Область партия комитети комиссияларида

Область партия комитетининг социал-иқтисодий ривожлантириш масалалари бўйича доимий комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлди. Область партия комитети секретари В. Г. Гордиенко расмийлаштирилган бўлиб, мажлисда экономайнинг қатор тармоқлари фаолиятига оид масалалар кўриб чиқилди.

Луб саноатининг аҳволи ва унинг ривожланиш истиқболлари ҳақидаги масала муҳокама қилинганди. Шу нарса таъкидландики, деҳқончиликнинг бу соҳаси бир вақтлар сердармад бўлиб, уни етиштирган ҳўжаликлар катта фойда кўришган, шу туфайли коллективни социал-иқтисодий ривожлантиришда муайян ютуқларга эришилган. Лекин кейинги йилларда каноп етиштиришга эътибор сусайди. Мавжуд навлари илдиз чирши касалига мубтало бўлиб, ҳосилдорлик пасайиб кетди. Унинг янги навлари эса яратилмади. Кейинги ўн беш йил мобайнида олимларимиз илдиз чиршига қарши курашнинг бирор самарали усулини яратмадилар.

Бунинг устига канопни қайта ишловчи саноат ҳам жуда қўлоқ бўлиб қолди. Заводларда деярли барча жаранлар қўл кучи ёрдамида бажарилади, ишчилар меҳнатини енгиллаштиришга қаратилган ташкилий-техникавий тадбирлар камдан-кам амалга оширилади. Оқибатда меҳнат шарафоти яхшиланиб, ишчи-хизматчилар олаётган иш ҳақи ҳам кам. Корхоналарнинг социал ривожлантиришга ажратилган маблағларининг нисбатда озлиги ҳақида гапириб ўтирмасам ҳам бўлади. Шуларнинг ҳаммаси ишчи кучи қўшимчасининг кучайтиришда, меҳнат ва ишлаб чиқариш натижасига салбий таъсир қилаётти.

Область луб саноати ишлаб чиқариш бирлашмаси таркибидagi ўн тўртта корхонанинг ҳаммасида экология аҳволининг нисбатда норайишган ҳам катта ташвиш тугдирмоқда. Шу сабабли корхоналардаги ва атрофдаги муҳит жуда ифосланган кетган. Тозалаш ишхотлари ҳаммасида бўлмаганлиги устига борларидан ҳам оқилона фойдаланилмапти. Бу турли хил касалликларнинг тарқалишига сабаб бўлмоқда.

Комиссия область агро-саноат комитети ва луб саноати бирлашмаси раҳбарларидан тармоқда таркиб топган

маиший хизмат кўрсатишга мулккаланган биноларни фойдаланишга топириш планининг бажарилишига эришиш ва бундай қурилишларни бинокорлик материаллари билан таъминлашнинг аҳволи ҳақидаги масала катта ташвиш билан муҳокама қилинди. Чунки, бу соҳаларда ҳозир таркиб топган аҳвол жуда мураккабдир. Уни бартараф этиш ўйлаб қурилиш, монтаж ташкилотлари, уйсозлик ва бинокорлик материаллари саноати корхоналарининг катта куч-гайратини талаб қилади.

Бундан ташқари, бинокорларнинг янада маддал ишлашларига тўқнаш қилаётган қўлдан қўйиб сабаблар ҳам борки, уларнинг энг муҳими моддий-техника таъминотидаги нуқсонлардир. Республика Давлат план комитети ва бошқа министрликлар — идоралар раҳбарларининг айтиши билан бундай муассасанинг турли регионларига юборилади-ю, ундан областнинг ўзига жуда кам миқдорда ажратилади. Ҳозирги вақтда келиб, уй-жойлар, бошқа социал-маданий-маиший хизмат кўрсатуви муассасалар бинолари қурилиш планининг бажарилиши учун биргина шифер тахта-сидан 5 миллион донга етишмапти! Бошқа материаллар таъминоти ҳам бундан яхши эмас. Турт мингта ванна олинган йўқ. Бу ахир шунча квартира эгаларига топиришга қўлоқ бўлиб қолди, деган гап. Ўнлаб миқдорда 200 миқдорда метр, қўлоқ газ плиталари, унитазлар ҳам етишмаётганлиги бинокорлар қўлини ушламоқда.

Ҳар йили областимизда ишлаб чиқарилган ётнинг 150 миллионга четта чиқарилади, айни вақтда эса шундай материал етишмас-

нинг турли регионларига юборилади-ю, ундан областнинг ўзига жуда кам миқдорда ажратилади. Ҳозирги вақтда келиб, уй-жойлар, бошқа социал-маданий-маиший хизмат кўрсатуви муассасалар бинолари қурилиш планининг бажарилиши учун биргина шифер тахта-сидан 5 миллион донга етишмапти! Бошқа материаллар таъминоти ҳам бундан яхши эмас. Турт мингта ванна олинган йўқ. Бу ахир шунча квартира эгаларига топиришга қўлоқ бўлиб қолди, деган гап. Ўнлаб миқдорда 200 миқдорда метр, қўлоқ газ плиталари, унитазлар ҳам етишмаётганлиги бинокорлар қўлини ушламоқда.

Ҳар йили областимизда ишлаб чиқарилган ётнинг 150 миллионга четта чиқарилади, айни вақтда эса шундай материал етишмас-

лиги оқибатида ҳатто мактаблар қурилиш судралмоқда, ваҳоланки бу йил давомида 40 та мактаб қурилиши лозим. Мажлисида сўзга чиққанлар бевосита шу ерда ишлаб чиқарилаётган гишт ва бошқа материалларни область ахтиёрлари учун қўроқ ажратиш масаласини ўртага ташлашди.

Уйсозлик корхоналарида панеллар ишлаб чиқариш учун зарур бўлган металл прокатининг ажратилган фондда назарда тутилган миқдорда етказиб берилмаётганлиги бундай корхоналар меҳнат коллективларини қийин аҳволга тушириб қўймоқда. Ангрен, Олмалиқдаги уйсозлик комбинатлари металл прокатининг ярмини ҳам олганлари йўқ. Улар бундай маҳсулотни мамлакатимиз марказидан олиб келишга мажбур бўлмоқдалар. Устига нархнинг 40 проценти миқдорда қўшимча ҳақ тўламоқдалар. Бу қурилиш таннаҳининг ошishiга олиб келмоқда. Бошқа чора йўқ, шунга боришмасам уй-жой қурилиш тўхтаб қолмай ҳеч қанча бўлмас.

«Ташобустой» территория қурилиш бирлашмаси коллектив йил бошида ошirilган план белгилаб, ҳар бир шаҳарда топиришдаги қўшимча биттадан қўлоқ-квартирали уй қуришни мўлажаллаган ва уни республика Давлат қурилиш комитети ва область давлат таъминоти комитетиде ёқлаган эди. Ушунда коллективга шунга яраша қурилиш материаллари ажратиб ҳақида ватда беришган эди. Лекин сўзларнинг устидан чиқишмади. Бу ҳам майли-я, планли объектлар қурилишига зарур материалларни етарли ажратилмапти.

Мажлисида меҳнат ресурсларини ҳисобга олишнинг аҳволи ҳам кўрилди. Муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли тавсиялар ишлаб чиқилди.

Мочалов ўрнидан туриб Едгорга яқин келди. Қўлаб таҳдид билан қадалиб деди:

— Кимки оёғи шум, хаёли бузғун бўлса, шу сан билган эски шаҳардан, менга хабар қиласан. Устахонага қатнайдингларидан. Мочалов шундай дея қўроғга қаратди.

— Санга қафолат бердим. Ишончли ва мўмин-қобил деб. Оёғининг ўйлаб бос. Ишонган бошқа нарсаси аралашма.

Приваст кетар, деб қўл силлатди.

Бир ҳафтадан кейин жаноб полковник идорасидан руҳсат қўроғи олиб устахонага борасан. Энди гапларимни ўқиб, унингга жўна!

Едгор идорадан чиқиб энгил нафас олди. Одий ўзбек йигити учун ишга кириш учун қанча овора бўлиш керак-а?

Нихоят бир ой оворар-чиликдан сўнг у устахона дарвозасига кирди.

Едгор ўшанга қўвоқ чехига ишга тайинланди. Унинг учун меҳнат кўни юк ташини, қора ишларни бажаришдан бошланди.

У меҳнатдан қўрқмаган. Болаларининг иморати усталарга шогирд бўлиб, ҳавоси рағбатли бўлиб-той узатган. Иссиқ демай, зах демай кунни кеч қилган. Сира нолмаган, офтоб теги урганда, қўл-оёқлари толиб тинчаси қўриганда ҳам.

Қўвоқ чехидаги 13—14 соатлаб ишлаш уни чарчатмади. Иссиқ чехда кун бўйи тинки юриб дастур-юғурдан бўлиш, оғир темир-терсакларини ташини ҳаммаининг ҳам бели чидамайди.

Едгор Раҳимовнинг зува-ласи пилиш қилди. Чинди ва эътибор қозонди. Рус мастери уни ўзига шогирдликка олиб, касбига ўргата бошлади.

1917 йил баҳорда Тошкент темир йўл Бош устахонасида ишловчи Тўхтамо-ров ва Абдулла Ҳайитбоев, Абдураҳмон Толипов, Али-жон Пулатов, Маҳмуд Хусанжўев каби малакали мастеровлар қаторига Едгор Раҳимов ҳам қўшилди.

(Давоми. Боши газетанинг 2 ва 10 август сонларида).

СЕҲРЛИ СЎЗЛАР

Баҳорнинг учинчи кунини устахонада ҳаяжонли овозлар тарқалди.

— Николей тахдан ағдарилибди!

— Хуррият, Хуррият! Едгор устози Дмитрий Украинцев юзида қўвоқ кўрди.

— Ингилик, яша, қўвоқчи янгилди! Николешка тахдан ағдарилибди! Ҳа, ҳа, сизлар қўқиб гапирадиган оқ пошмо!

Едгор шундагина нега бугун барча ишчилар чехраси очиб, бир-бирларини табири-лашаётганини боисини тушунди. Аяқаб, подшо ҳам тахдан ағдарилибди? Уни ким йиқитди?

— Ишчи йиғиштир. Бундай кунда ишлаб бўладими? Юр, черковга борамиз.

Едгор қўчиб кетди, нима уни ҳам ўрчасига қўқин-тиришмоқчи?

— Уша ерда катта митинг бўлади.

Чиндан ҳам темир йўл черкови олдига тумонат одам йиғилган эди. Улар орасида устахона ишчилари кўп. Бир чекнада эса эски шаҳардан устахонага қатновчи мастеровлар ўзаро гурун қилишмоқда.

Едгор улар даврасида почаси Абдулла, акаси Тўхтамо-ровни, дўстлари Умар, Жалол акаларни кўрди.

— Хуррият! Яшасин хуррият! Яшасин, мастеровлар!

Қўллага қизил боғичлар таққан ишчилар тўп-тўп ишчиларни бошлаб келишмоқда. Ҳаммаининг юзида шодлик ва ҳаяжон барқ уради.

Едгор митинг сўзининг маъносини шу ерда англади. Тағдир гап кўп экан, бу сўзнинг.

— Товариш! Бу унга қаратилган сўз эди. «Сарт», «сартен» ёки «эубеченко» деган сўзларга қўлоғи ўрганиб кетган Едгор учун бу сўз ёқимли эшитилди. Бир йигит шундай дея қўллага қизил лента боғлаб қўйди.

— Товариш! Қўзига таниш рус ишчиси минбарда ҳалойиққа шундай мурожаат қилди:

— Першин! — деди ёнидаги боғи рус йигит.

Едгор уни таниди. Чиланг ишчи Александр Першинни устахонада кўп кўриган.

— Энди ҳаммаимиз тенг, ўртоқимиз, товариш.

Едгор ўзи билан қўвоқ чехига қўлоқчи бўлиб ишлайдиган Абдураҳмон Толиповни ёнида кўрди. Унинг ҳам енида қизил лента.

— Кеча устахонамизда ишчи депутатлари Совети тузди. Эндиликда барча ишчи Совет қўл қилади. Яшасин, ишчи депутатлари Совети!

Першиннинг сўзлари гулдурас қарсақларга қўмилди кетди.

— Совет дегани кенгаш, маслаҳат, Едгор, — деди Абдураҳмон, — кенгашдан тўн келмас, дейишганича бор.

Толипов русчани яхши гапирарди. Едгор ўзидан бирмунча каттароқ бўлган бу йигитдан кўп нарсани ўргана-ган эди. Мана, Совет сўзи маъносини ҳам тушунди.

— Подшо! Унинг эди Совет бўларканда, — ҳайратланиб деди кимдир.

Бошига шилпа кийган европача либосдагиди саватли киши масхаромуз пичинг қилди.

— Қўм йиғилиб тош бўлмас, камбағал йиғилиб бош бўлмас, жаноб мастеровлар!

Абдураҳмон туртиб қўйди.

— Кўриб кўй, дўстим, мана олифтани. Биз ҳали бундайлар билан кўп тўқнашамиз.

— Ким у ўзи, — деди секин Едгор.

— Орифхўжа бойвачча. Тошкентнинг энг катта бойларидан. Заводчи, пудратчи-ларнинг зўрларидан.

Нотинг ҳаяжон билан гапирар, сўзлари эса ҳалойиқ томонидан олқишлар билан бўлинарди.

Едгор гарчанд кўп гапларнинг маъзини чақолмасда, лекин эшитётган янги сўзлари истиқболда бошланган номаълум ҳаётга ишоратини қалбдан англай бошлади.

Абдулла Ҳайитбоев қайнисини қучоқлади.

— Табриклиман, ука, хуррият билан! Энди тез орада аканг ҳам уйга қайтиб келади.

Едгор унинг ёнида кулиб турган Тимофей Брикаевга қўзи тушди. Почасининг қаддроти. Унинг ўғли Константин Брикаевни яхши таниди. Ўзи билан тенгдош-билиш ўртоқларининг ёнида бизга ишга олиб келавар. Мишрабининг руҳсатига ҳо-жят йўқ, энди ўғлим.

Абдулла хоҳоллаб кулганича ўтган кунларни эслади. У кўнлар ёнида қайтмайди. Хуррият бўлди, хуррият! Қизиқ, подшоиз ҳаёт қандоқ бўларкин?

ХУШҲАБАР

ПОДШОСИЗ ҳам яшаса бўлар экан. Аммо ҳолва деган билан оғиз қучимас деганларидек, топиш-тутишда маза бўлмас, турмуш ўша-ушангича қолавергандан кейин одамлар кайфиятидаги кўтарилиш пасая бошлади. Хуррият сўзи тиллардан тушмасда, аммо у ҳали ҳаётда қарор тоймаётган эди.

Едгор устахонада ишчиларнинг суҳбатларида «большевик», «меньшевик», «эсер», «Керенский» сўзлари тез-тез эшитилди. Яна кулганга «касаба союз» деган гап ҳам чалинди.

Ишчиларнинг ўзаро суҳбатлари қўшнча қизгин тортишув ва мунозараларга айланиб кетилиши ҳам у кўрди. Шаҳарда бўлаётган ҳар бир янгиллик устахона ишчилари назаридан қочмас эди.

Тошкент ишчи ва солдат депутатлари Совети аъзоларининг кўпчилиги ҳам шу устахона ишчилари эканини Едгор яхши билди.

Ҳамон давом этаётган урушдан норозилик кўчаб бормоқда. Петроградда 1-май кўни бўлган воқеа ҳаммаининг оғзиди. Ўша кўни Вақтли ҳукумат ташқи ишлар министри Милковнинг Англия ва Франция ҳукуматига Россия ўз бурчига содиқ равишда Германияга қарши урушнинг давом эти-раверадиган, деган маъмулдаги нотасига жавобан ишчи ва солдатлар кўтарилишди.

Уруш галабагача, деб эълон қилган Милковнинг нотаси уларни сабр қосасини тўлдириб юборди. 3-май кўни солдатлар Вақтли ҳукумат кенгаш қўрган Марински саройига бориб намоиш қилди-лар. Уларнинг қўллариди-ги плакатларда «Вутун ҳокимият Советларга!», «Йўқолсин уруш!», «Йўқолсин Милков ва Гучков!» хитоблари ёзилган эди. 4-май кўни эса большевиклар партияси чакригига кўра Петроград ишчилари иш ташлаб намоишга чиқдилар. Бу намоишда 100 миңдан кўп киши қатнашди. Шундай намоиш Москва ҳам бўлди. Май намоишлари оддий намоиш бўлмади, балки пролетариат ва буржуазиянинг ўзаро куч синаши эди. Ҳалқ кимга эргашади? Ассосий гап ана шунда эди.

Ҳамдам СОДИҚОВ.

(Давоми бор).

• Партия турмуши: қарор ва ижро

Коммунистлар ҳўжаликда ижара пудратини тўлиқ жорий этиш таклифи билан чиқилди.

— Тўғрироғи бу гой дастлаб коммунист Соғлом Болосовдан чиққан эди, — дейди ҳўжалик партия комитети секретари Шунқор Умрозов. — Совхоз директори-нинг фикр-мулоҳазалари аввал пех партия ташкилотларида ўргангилди. Сўнг партия комитети мажлисида муҳокама қилинди. Ижара пудратини ҳўжалик ҳаётига тўлиқ жорий этиш нақадар қийин эканлигини партия комитетининг ҳамма аъзолари сезиб турардилар. Ишчилар ва ўрта бўғин кадрлари ўртасида кенг тушунириш ишлари олиб бориш лозим эди, чунки ҳали кўпчилик масаланинг тўб моҳиятини чуқур тушуниб етмасди. Шу боисдан партияда алоҳида тадбирлар ишлаб чиқилди, уларни бажаришга коммунистлар ва мутахассислар масъул этиб қўйилди.

Белгиланган тадбирларда энг асосий масалаларга ург берилганди. Агар улар бажарила биринчи йилдаёқ катта иқтисодий самара олиш мумкин эди.

Ижара пудратининг моҳияти тўғрисида барча коллективларда лекциялар, суҳбатлар, илмий-амалий конференциялар ўтказилди. Харажатларни назорат қилишнинг чек системаси жорий этилди, ижарачи коллектив билан шартнома тузиш, ҳар иккала томоннинг ҳуқуқ ва вазифалари, ҳўжаликда ички ягона нарх белгилаш сингари масалалар ўрганилди.

Партия ташкилоти белгиланган тадбирларнинг бажарилишини қатъий назорат остига олди, янгилани жорий этишда, қантовар штабга айланди. Совхозга келган илмий-техник институтлари илмий ходимлари ижара пудратини жорий этишда коллективга яқиндан ёрдам бердилар. Бунда аяниқса, иқтисод фанлари доктори Р. С. Абдуллаев, илмий ходим Н. И. Акбаровларнинг ҳиссаси катта бўлди. Аста-секин ишлар нгга тушиб кетди. Область агро-саноат бирлашмаси мутахассислари ишнинг тўғри ташкил этилаётганлигини таъкидлашди.

Ушундан бери орадан бир йрим йилдан ортироқ вақт ўтди. Қилинган ишларни муҳокама қилиш, дастлабки ҳулосаларни чиқариш вақти келди. Келинг, яхши, деҳқонларнинг ўзларидан эши-тайлик.

— Бутунги кунда ижара пудратининг моҳияти ва афзаллигини кўпчилик англаб етган, — дейди 2-агро-участка бошлиғи совхоз партия комитети аъзоси Сулаймон Тўлдибоев. — Ижарачи коллективлар ижарага олинган ернинг ҳар қарийчидан самарали фойдаланишга интиломоқдалар, резерв ва им-кониятларни қидириб топмоқдалар. Ўғит, сув, техникадан тежаб фойдаланишга ҳаракат қилимоқдалар, маҳсу-

лот етиштиришга кетадиган харажати камайтириш йўлларини изламоқдалар. Чунки бунинг ҳаётининг ўзи тақозо этаётти. Ким омиликорлик билан иш юритса, йил якунида даромади ҳам мўмай бўлишини билиб олди.

Ишга ижодий ёндашиш жуда яхши самаралар бермоқда. Биргина мисол келтироқчилик. Бултур коммунист Неъмат Ҳўжабоев бош-лиқ ижарачи коллектив маҳсулот етиштиришга кетадиган харажатлардан 17.815 сўм иқтисод қилди. 22 гектар ердан 810 тоннадан ортиқ маҳсулот топириди. Ҳосилдорлик 360 центнерга етди. Ҳар центнер помидорнинг таннаҳи 12 сўм ўрнига 6 сўм 40 тингига арзонлашди. Шулар эвазига коллективнинг ҳар бир аъзоси йил якунида мўмай даромад олди.

Лекин ҳамма жойда ҳам иш бирдай юришиб кетавер-мади. Икмоний яратилган шароит бир хил бўлса-да, айрим коллективлар қонир-қарсиз ишлайдилар. Ижара бўйича оғзада эмас, амалда иш қилинганлиги. Пировард ишчи юзага чиқди. Ижара афзаллигини амалда исбот этилди. Шунинг учун ҳам уларнинг тажрибаларини ўрганишмоқда.

Ижара пудратини жорий этишда коммунистлар — совхоз директори Соғлом Болосов, агроучастка бошлиғи Абдужаббор Мамбетов, ижарачи Мухитдин Ўлдошев, ишчи Ўғилбой Имомов, агроном Мухаммад Ҳасанов ва бошқалар фаол куч-гайрат сарфламоқдалар. Бу истиқболли усулнинг тарafdорлари ҳўжаликда тобора кўпайиб бормоқда. Биз бош иқтисодчи, партия ташкилоти секретари билан бирга бу йилги ишларни чамалаб кўрдик: кунгига бултурга нисбатан бир тонадан ортиқ сут сотилмоқда, қўзи олиш пилани бажарилди, туҳум сотиш бултургадан 34 миңгит дона кўпайди, гўшт тайёрлаш яхшиланимодда. Гарчи қўқламдаги кутилмаган қаттиқ совуқ кўпгина дала-ларга жиддий зарар етказган бўлса-да, ишлар ўнглаб олинди. Экинларга ишлов бериш кучайтирилмоқда. Иш шундай кетса, натижа янада юқори бўлиши кутулкимодда.

Совхоз партия ташкилоти конкрет қарорлар қабул қилиб улар ижросини қатъий

на аввал жорий этилган бу усул эндиликда кўпчиликини қизиқтириб қолди. Чунки, ҳўжаликда ижара пудратини бўйича оғзада эмас, амалда иш қилинганлиги. Пировард ишчи юзага чиқди. Ижара афзаллигини амалда исбот этилди. Шунинг учун ҳам уларнинг тажрибаларини ўрганишмоқда.

Ижара пудратини жорий этишда коммунистлар — совхоз директори Соғлом Болосов, агроучастка бошлиғи Абдужаббор Мамбетов, ижарачи Мухитдин Ўлдошев, ишчи Ўғилбой Имомов, агроном Мухаммад Ҳасанов ва бошқалар фаол куч-гайрат сарфламоқдалар. Бу истиқболли усулнинг тарafdорлари ҳўжаликда тобора кўпайиб бормоқда. Биз бош иқтисодчи, партия ташкилоти секретари билан бирга бу йилги ишларни чамалаб кўрдик: кунгига бултурга нисбатан бир тонадан ортиқ сут сотилмоқда, қўзи олиш пилани бажарилди, туҳум сотиш бултургадан 34 миңгит дона кўпайди, гўшт тайёрлаш яхшиланимодда. Гарчи қўқламдаги кутилмаган қаттиқ совуқ кўпгина дала-ларга жиддий зарар етказган бўлса-да, ишлар ўнглаб олинди. Экинларга ишлов бериш кучайтирилмоқда. Иш шундай кетса, натижа янада юқори бўлиши кутулкимодда.

Совхоз партия ташкилоти конкрет қарорлар қабул қилиб улар ижросини қатъий

на аввал жорий этилган бу усул эндиликда кўпчиликини қизиқтириб қолди. Чунки, ҳўжаликда ижара пудратини бўйича оғзада эмас, амалда иш қилинганлиги. Пировард ишчи юзага чиқди. Ижара афзаллигини амалда исбот этилди. Шунинг учун ҳам уларнинг тажрибаларини ўрганишмоқда.

Ижара пудратини жорий этишда коммунистлар — совхоз директори Соғлом Болосов, агроучастка бошлиғи Абдужаббор Мамбетов, ижарачи Мухитдин Ўлдошев, ишчи Ўғилбой Имомов, агроном Мухаммад Ҳасанов ва бошқалар фаол куч-гайрат сарфламоқдалар. Бу истиқболли усулнинг тарafdорлари ҳўжаликда тобора кўпайиб бормоқда. Биз бош иқтисодчи, партия ташкилоти секретари билан бирга бу йилги ишларни чамалаб кўрдик: кунгига бултурга нисбатан бир тонадан ортиқ сут сотилмоқда, қўзи олиш пилани бажарилди, туҳум сотиш бултургадан 34 миңгит дона кўпайди, гўшт тайёрлаш яхшиланимодда. Гарчи қўқламдаги кутилмаган қаттиқ совуқ кўпгина дала-ларга жиддий зарар етказган бўлса-да, ишлар ўнглаб олинди. Экинларга ишлов бериш кучайтирилмоқда. Иш шундай кетса, натижа янада юқори бўлиши кутулкимодда.

Совхоз партия ташкилоти конкрет қарорлар қабул қилиб улар ижросини қатъий

на аввал жорий этилган бу усул эндиликда кўпчиликини қизиқтириб қолди. Чунки, ҳўжаликда ижара пудратини бўйича оғзада эмас, амалда иш қилинганлиги. Пировард ишчи юзага чиқди. Ижара афзаллигини амалда исбот этилди. Шунинг учун ҳам уларнинг тажрибаларини ўрганишмоқда.

Ижара пудратини жорий этишда коммунистлар — совхоз директори Соғлом Болосов, агроучастка бошлиғи Абдужаббор Мамбетов, ижарачи Мухитдин Ўлдошев, ишчи Ўғилбой Имомов, агроном Мухаммад Ҳасанов ва бошқалар фаол куч-гайрат сарфламоқдалар. Бу истиқболли усулнинг тарafdорлари ҳўжаликда тобора кўпайиб бормоқда. Биз бош иқтисодчи, партия ташкилоти секретари билан бирга бу йилги ишларни чамалаб кўрдик: кунгига бултурга нисбатан бир тонадан ортиқ сут сотилмоқда, қўзи олиш пилани бажарилди, туҳум сотиш бултургадан 34 миңгит дона кўпайди, гўшт тайёрлаш яхшиланимодда. Гарчи қўқламдаги кутилмаган қаттиқ сов

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИ: КИМ ҚАНДАЙ ҲИССА ҚЎШМОҚДА?

Айни пайтда ҳамма ерда мул ва сифатли ема-шак жамғарш учун кураш бормоқда. Илгори чорва-чиликнинг озуқа базасини янада мустаҳкамлаш учун барча зарур тадбирларни амалга оширмоқдалар. Чиноз районида ҳам бу борада ибратли ишлар қилинмоқда. Маккажўхори ҳосилини тез-

роқ йиғиштириб олиш ва сн-лос бостириш жадал бормоқда. Айниқса, тажрибали озу-қакор Харип Алматов бош-чакилик қилаётган бригада аъзолари яхши натижага эришмоқда. Улар 45 гектар майдонга экилган маккажў-хорининг ҳар гектаридан 300 центнердан кўк поя

олимоқдалар. Комбайнчи Хўроз Дониёров тошприкни ортиги билан бажариб, барчага ябрат бў-лаётир. Суратларда: (юқори-да) комбайнчи Х. Дониёров; (пастда) маккажўхори ўрини пайти.

Ҳ. ҚўШВОҚОВ суратга ол-ган.

Дам олиш масканларида

СЎЛИМ ва хушманзара Бўстонлик бағрида, шундоқ-кина Чирчиқ дарёсининг со-ҳилида жойлашган «Чотқол» санаторийси «Узбекиро-геология» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашлидир. У ўз кучига дастлабки дам олувчиларни қорлагани-га 14 йилдан ошди. Бу ер-да юрак-қон-томир ва асаб касалликлари даволанади.

Биз санаторийга тушлик-дан сал олдин етиб келдик. Дастлабки суҳбатдошимиз соя-салқин ҳовлида ўғли бил-лан дам олиб ўтирган бир-лашма инженерни Муаттар Сиддиқова бўлди.

— Бу ерда ўғлим билан даволаналмиш. Санаторий қошида кеча-кундуз ишлай-диган болалар бочаси бор. Боча ишдан хурсандман, жуда яхши қарашади.

— Ҳа, бу ерда оилавий дам олиш учун барча қулайлик-лар яратилган. Ҳар бири ик-ки хонали коттеж-уйлар, спорт-майдончаси, ҳовуз, фин-хаммои, клуб мавжуд. Кўп умрини қидирув ишларида, дала-даштарда оиласидан ва яқинларидан узоқда ўтказ-диган геологлар учун дам олишнинг бундай ташкил этилганлиги аини мудоабир.

Ҳовли билан танишиб ол-гурсамиздан тушлик олдик. Ошхонага киришимиз. Кент-ўруч, деразаларга оқ дарахлардан тутилган. Зал-да дам олувчилар иштак-да билан тушлик қилишмоқда. Кекса аёлни суҳбатга жалб этдик.

— Ёқимли иштаҳа, она-хон! Қалай, яхши дам ола-япсизми? — Яхши, бундан ортқ бўлмайди. Овқатлари маза-ли. Мана ҳозир шўрва ич-дим, палов едим, бирам шир-рин.

Суҳбатимизга Фаргона гидрогеология экспедиция-си хизматчиси М. Азизов қўшилди. — Бу санаторийга иккин-чи бор келишим. Овқатлари сифатли ҳаммаёқ ораста. Лекин баъзида ҳўл мева-лар, сабзавотлар билан таъмин-лашда узиллишлар бўлиб ту-рибди.

Тушликдан сўнг коттеж уйлари-нинг бирта қирдик. Икки хонадан иборат бу коттежда бир-оила учун бар-ча керакли жихозлар бор. Телевизор, кондиционер, хо-лодильник, газ плита, ван-на... Бу ерда Мирзачўл гид-рогеология экспедицияси-нинг партия бошлиғи Али-шер Сайфуллаев оиласи бил-лан дам олаётган экан.

— Айниқса, даволаш-ях-ши йўлга қўйилган. Врач-лардан, ҳамширалардан мин-натдоримиз.

— Кечқурунлари клубда кинофильмлар намойиш эти-шади, манзарали жойларга экскурсиялар уюштирилади. Яқинда Чимён ва Хумсонга бориб келдик, — дея суҳбат-га қўшилди Алишернинг тур-муш ўртоғи Муҳайе.

Даволаш корпуси ўзининг озодаллиги, шинамлиги бил-лан кишига яхши кайфият

хон ва отахонлар яйраб ўти-ришган бўлар эди.

Муҳсим аканинг ўринли этирозини санаторий дирек-тори К. Олимовга етказдик.

— Ўринли тақлиф, — дея гап бошлади Камол Наримо-вич. — Сўриларимизга тахта етишмайди. Бу йилдан бош-лаб фонд деган нарсаси йўқ. Ҳар бир нарсани ўзимиз қидириб топиб келишимиз керак. Кунни кеча тахта топ-дик. Сўрилар қилинади. Ҳа-ли камчиликларимиз кўп, ле-кин олдимизга қўйган мақ-

риб келиб, суҳбатимизга қў-шилди:

— 1980 йилда санаторий территориясида минерал сув топишган. Бу минерал сув билан ошқозон-ичак касал-ликларини, қўл-оёқ, бўгин, бел огриғи ҳасталиklarини да-волоса бўлади. Семашко номли илмий-текириш инс-титуты мутахассислари 1981 йилда шундай ҳулосага кели-б, уни тасдиқдан ўтказ-ганлар. Афсуски шунча йил-дан бери бу сувдан фойда-лана олмаймиз. Бир неча марта бирлашма маъмури-яга, касабаси союз комитети-даги ўртоқларга қувур ўтказ-иб беришларни сўраб му-рожаат қилдик. Илтимоси-миз ҳануз қондирилгани йўқ. Қувур йўқ эмас.

— Гапнинг охири бу да-ражадаги лоқайдлик олам-нинг қалбини зирқратиб ю-боради, — дея давом этди беш врач. — Кўз олдинда табиий дори-дармон оқиб, исроф бўлиб ётса-ю, аризма-ган 500 метр масофага қу-вур топишмасми? Саккиз йил-дан бери-й! «Узбекидрого-логия» ишлаб чиқариш бир-лашмаси маъмурияти таби-атнинг бу ноёб неъматини беморлар дардига малҳам қилиш учун шоянчи чора-ларни кўради, деб умид қи-ламиз.

Камол Каримович ҳам, Собир Одилович ҳам сана-торийнинг истиқболли, мав-жуд муаммо ва камчиликлар ҳақида куюниб гапирдилар. Ана шу гаплар, режалар қозғола қилиб кетмаслиги учун улар бундан ҳам кўп жон койитишлари, елиб-югу-ришлари баъзи бюрократик тўсиқларни енгити ўтишлари керак. Токи, эл соғинги — зўр бойлиги, деган шир қи-ял гап бўлиб қолмасин.

...Ҳайрлашиб йўлга чи-дик. Ўзининг юқоридаги суҳ-батимиздан беҳабар шифе-рийми Дамир ака санаторий эгалида дой-балиқ бўлиб ётган қайиқ билан қилди-лар «аноними кўралмаси» — минерал сув, жуда зўр сув. Мен ух йил олдин сана-торийда дам олганимда ўзим-ча шу сувга қатнаб, бел ог-ринини тўзатганим.

Ер остидан юқори босим билан илби сув вулқондек отилиб ётибди, атрофи ҳал-қоб. Краннинг тағида бир кампир сува оёқларини ту-тиб ўтирибди. Сал нарироқ-да эса бир қизалоқ сочлари-ни тараб, бош ювиш учун навбат кутиб турибди...

М. КОМИЛХҲАЕВА.

Ошхонани барпо этишда С. Раҳимов номли колхозчи С. Хусанов бошлиқ қу-рилиш бригадаси аъзолари И. Бобоев, Ф. Алимов, Б. Жўраев, Х. Нурметовлар са-марали меҳнат қилишди.

М. ТУРБОВ, Тошкент райони.

ШАРОИТ ЯХШИЛАНДИ

лим олишларига салбий таъ-сир кўрсатарди.

Яқинда ана шу мактаб ўқитувчи ҳамда ўқувчилари учун 300 кишига мўлкал-ланган буфет-ошхона қуриб, фойдаланишга топширилди.

Унда таомлар тайёрлаш, ма-салик ҳозирлаш цехи, маҳ-сулотларни сифатли сақлаш ҳамда идиш-товолларни ювиш учун махсус хоналар мавжуд.

Пахта йпка ҳоқимлиги ту-ғатилганига Озиқ-овқат про-граммаси ҳам бажарилади, деб ҳеч ким нафолат бера олмайдди. Бунинг учун кура-лиш ва ҳаракат қилиш ке-рак. Айниқса, юқорида ўтир-ган мутасадди раҳбарлар бил-лан тил топилиш лозим. Бу-нинг ўзи бўлмайди, албатта. Муҳбиримизнинг Янгийўл районидаги «Ленинизм» ко-хозии раиси Абдуғаппор Иб-роҳимов билан мулоқоти шу хусусда бўлди.

— Айтингчи, илгарилари пахта экиб келинган катта-гина ерларда бутунги кунда боғ ва поллиз маҳсулотлари етиштирилмоқда. Бунга қан-дай қилиб эришдингиз?

— Осон бўлмади, қаттиқ курашдик. Катта-катта йи-гинларда гапирверганим-дан ҳатто мени хуш кўрмай қолдишди. Лекин мен сўра-дафа бўлдим. 1984 йилда ўқимизга раҳбар бўлиб иш бошлабманки, бутун ўй-хаё-лимда «колхозчи» дехқон қачонгача рўзгор учун ке-ракли бўлган нарсаларни бо-зордан сотиб олади. Ахир каноп билан пахтадан қорин тўғиримди» деган фикр тинч-лик бермасди. Дастлабки ишни дала шийонлари ол-дидаги кичик-кичик майдон-чаларга оз-оздан бўлса ҳам рўзгорбоп сабзавот экириш-дан бошладим. 1985 йилдан эса оилавий пудратни жорий эта бошладик. Бу ишга Рих-сбой ака Илашов биринчи-лардан бўлиб қўл урди.

Аслида планлаштириш пастдан бўлиши керак. Бу — бизлар учун қўл келади. Аммо кўрсатма берган юқо-ри ташкилотларнинг ўзлари бунга амал қилишмади: биз ўз планларимизни шаронга мослаб кўриб чиқиб тавсия этамиз, улар эса қариб-қариб ўзлариникини маъқул кўра-дилар. Мана шундай торти-шулар натижасида, тўрт-беш йил курашиб поллиз ва мева етиштириши бироз кўпай-тириб олдик.

— Ерга қайси хилдаги экин экилмасин ҳосилдорли-қи керак. Ҳосилдорлиқни ошириш учун нима қилиш зарур?

— Агар қорамолга кунда сомон беравсангиз бир ой-

дан кейин ўша қорамол скелетга айланиши табиий ҳол. Ер ҳам шундай. Ҳар йили бир ерга бир хил экин экилаверса кўрнимас ске-летга айланади. Натижада намҳосиллик вужудга кела-ди, Шунинг учун ҳосил мўл-кўл бўлсин деган деҳқон ҳар йили эмас, уч йилда бир ал-машлаб экинни жорий эти-ши шарт. Алмашлаб экан-да ҳам асосан беда билан алмашлаб экиш керак. Би-ласиз: беда илдизи таркиби-да азот моддаси кўп бўлади.

— Ҳозир эса ҳосилдорлик 152 центнерга етди. Бу йил бу кўрсаткичнинг янада оши-ришга ҳаракат қилиямиз. Алмашлаб экишга алоҳида эътибор зарур. Кенг-кенг майдонларга даб-дурустан экин экиб бўлмайди. Бундай нотекис ерларга иложи бўл-са макка экиб келгуси йил учун тайёрлаш жуда қўл келади.

Бундан ташқари маҳал-лий ўғит ҳам қони фойда. Биз ҳар йили гектарига 50 — 60 тоннадан гўнг сола-миз. Ўтган йилдан бошлаб тўғри фермадан шарбат олиб ке-лиш учун прицепларни мос-лаштирдик. Шундай прицеп-лар 18 та, 10 таси йил бўйи ишлайди. Далага йил даво-мида 8 минг тонна ўғит та-шиб чиқарилади.

Бизнинг колхозимиз ша-

ҳар территориясига яқин жойлашган. Бора-бора ҳўна-лигимиз сабзавот етишти-ришга ихтисослашгани ке-рак. Мўлжалимиз бўйича пахта ўрнига бу йил кўп-лаб гектарларга бошқа экин эки-лини керак эди. Лекин му-тасаддилар руҳсат беришма-ди. Шундай бўлса-да, имко-ният топили: 30 гектар ер акратдик, шундан 13 гекта-рига макка экилди. Қолган қисмига ҳам макка экилади. Шу мақсадда махсус меҳани-

зузилди. Бу бўлимага 4 та бульдо-зер, 1 та скрейпер, 2 та те-кисловчи механизм бирикти-рилган. Механизаторлари-миз сувчиликда ҳам тажри-ба орттиришди. Бу ерни тайёрлаш қўл келади.

Бу йил йилда кўп гектар ерда сабзавот етиштирилмоқда. Шундан 45 гектарига карто-шка, 17 гектарига қарм, 45 гектарига помидор, қол-ган қисмига эса мош, қўл-пан, бақлажон, сабзи, пивз экилган. Ҳозир ҳосиллари йиғиштириб олина бошлан-ди. 250 нафар оила пудрат бўлиб меҳнат қилмоқда.

— Ҳар ҳолда пахта ҳо-қимлигига барҳам бериш йў-лида бирмунча иш қилини-ди. Бу, албатта, чорвачи-ликдан аҳолини ҳам ўғлаб олишга ёрдам бераётгандир?

— Мен юқорида алмаш-лаб экиш асосан беда ҳисо-бига бўлсин, дедим. Бундай йиғиштиришга сабаб беда — бу сўт ва гўшт демакдир. Фер-мада ишлар зыено пудрати асосида олиб борилади. Сўт-нинг нормал ҳолатини сақ-лаб туриш учун совутиқлар-дан фойдаланилмоқда. Бу-нинг эвазига ҳар бир тонна

сўт учун 10 сўмдан қўшим-ча ҳақ тўланади.

Молбоқар Болтабой Су-лаймонов, бузоқбоқар Усмо-нали Ҳоқимов, соғуручи-лардан «област» Советининг депутаты Маҳбуба Охунова, Турди Муҳаммедова, Гулжа-хон Абдуназаровлар яхши кўрсаткичга эришни билан бир қаторда яхши даромад ҳам қилишмоқда. Бундан ҳў-налик ҳам, колхозчилар ҳам манфаатдор. Бўзчи белбоққа ёлчимайди, деганларидек чорвадор ўзи гўшт етишти-

ди. Бунинг устига қурилиш материалларини топиш жуда мушкул. Ҳўжалигимизда 30 онла ўзлари уй-ной қуриш-га киришган. Посёламиз шаҳар типда бўлганлиги учун шахсий уй қураётган-лардан ҳам шуну талаб қи-ляпти. Улар ҳам ўз уйлари-нинг лойиҳаларини тайёр қилиб қўйишган. Айримлари қурилишни бошлаб юбориш-ди.

Умуман олганда қилина-диган ишлар жуда кўп. Ҳа-ракат бор жойда баракча бў-лади. Ажаб эмас, шунча ҳа-ракатларимиз эвазига пахта-дан, сабзавотдан мўл-кўл ҳосил олиб, қўзланган мар-мара эришсак, даромадимиз ортиб, социал масалаларга эътиборин янада кучайти-радик.

Дарвоқе «қимирлаган қир ошади» деганларидек ҳаракат қилган қараб қол-майди, албатта. Деҳқончи-ликда ҳам индий силжис-лар бўлмоқда. Ҳар гектари-дан 30 центнердан пахта олиш мўлжалланмоқда. 51 гектар ердаги олма боғи тў-лиқ қайта янгиланди. Кела-си йил яна 20 гектар боғ бар-по этиш кўзда тутилмоқ-да. Эрта баҳорда анор, ол-ма, анжир, шафтолининг серҳосил навларидан ҳам экилади. Узумзорлар кенгай-ди. Экологияни яхшилаш мақсадида уйлар, шийон-лар атрофига ҳавони тоза-лайдиган навли терак қў-чати экиш ташкил этилди. Катта бўлганида эса уй-ной қуриш учун ёғочдан фойда-ланилади...

Колхоз аҳлининг ишга мамнун келиб кетиши ҳар-ли ишнинг яхши натижаси-дан далолат демакдир.

Суҳбатни Гулзода МАМ-БЕТОВА олиб борди.

планетамизда

КАРОЧИДА ЯНА КОМЕНДАТЛИК СОАТИ ЖОРИЙ ЭТИЛДИ

ИСЛОМОВОД, 16 август. ТАСС мухбири Николай Се-мененко хабар беради: кеча тунида пулемётлар билан ку-ролланган ҳарбий юк маши-налари Покистондаги энг катта Карочи шаҳри кўчал-рида пайдо бўлди. Маҳал-лий матбуотнинг хабар бери-шича, шаҳарнинг камбағал-лар яшайдиган районлари яна этник негиздаги қа-қатни тўнанаулар майдон-ига айланди. Тўнанаулар чоғида муҳолиф жамоалар ўртасида совуқ курул ва ўқ отуви қуроллар қўлланил-ган. Етти киши ҳалок бўл-ган, кўпчилик жароҳатлан-ган. Бир қанча уйлар, ўн-

лаб автомашиналар ёқиб юборилган.

Тартибсизлик чиққан рай-онларда аттиги киши ҳарф-илари бекор қилинган ко-мендантлик соати яна жо-рий этилди.

Кейинги бир неча йил мо-байида Карочиде жамоалар ўртасидаги нифок татбиқси-да бир неча юз киши ҳалок бўлган, минглаб кишилар жароҳатланган, жуда катта моддий зарар етказилган. Шаҳарда аҳоли нийҳатда энг жойлашганлиги, ишчилар-нинг жуда қўлини, дозарб социал муаммоларнинг ҳал этилмаганлиги бундай аҳ-волга сабаб бўлмоқда.

ФАЛОКАТ ҚУРБОНЛАРИ

ПЕКИН, 16 август. (ТАСС). Хитой авиакомпания-сининг самолёти Шан-хайдаги Хундо аэропорт-дан сепанба кўнининг иккин-чи ярида учиб чоғида фало-кага учраб, дарёга нулаган. Самолёт ичидан 40 киши-дан аттиги олти киши тирик қолган. Бутун «Жэньминь жибао» газетасининг хабар беришича, экилажининг барча аъзолари, шунингдек Япо-

ниянинг икки фуқароси ҳа-лок бўлган.

Фалокат рўй берган жой-га етиб келган полиция ва-киллари, аэропорт ходимла-ри ва медицина хизматчилари ердамида ҳалок бўлган-ларнинг жасади дарёдан чи-қариб олинган. Махсус ту-зилган комиссия фожиа таф-силотларини аниқлашни да-вом эттирмоқда.

АВТОМАТ ТЕЛЕФОННИНГ 100 ЙИЛЛИГИ

НЬЮ-ЙОРК, 16 август. (ТАСС). Америкалик меҳаник Уильям Грей ўз итироси бўл-ган автомат телефонга патент олган кундан буён орадан 100 йил ўтди.

Кунлардан бир кун Грей иш-лаётган фабрика устаси унга идора телефондан бемор хо-нинг телефон қилишни та-қиялаб қўйди, ўшанда Грейда пул тўлаб қўнғирок қилинади-ган аппарат яратиб қоси пай-до бўлди. Орадан бир неча йил ўтиб, Грей ўз итироси би-лан патент бюросига киргани-да АКШда бир неча ўн минг автомат телефон ўрнатилган

ди.

● ДЕХЛИ. Ҳиндистоннинг жанубидagi Керала штати аҳли ўтган сешанба кунин одадтан ташқари норозилик намойиши ўтказдилар. Улар миллий авто-мобиль йўли бўйлаб елкама елка туриб, 722 километрик «тирик девор» ҳосил қилдилар. Марксчи демократик ёшлар Ҳиндистон федерациясининг ташаббуси билан ўтказилган бу тадбирда 5 миллионга яқин одам, шу жумладан штат ҳуку-матининг вакиллари қатнашди. ЮНИ ахборот агентлигининг хабар қилишича, норозилик билдирувчилар Керала штати-даги етилган иқтисодий ва

Далиллар фош этади

● ТОКИО

Милитаристик Япония Улуғ Ватан уруши чоғида заҳар-ловчи газ ишлаб чиқаргани ва уни Хитой территориясида ишлатгани тўғрисида икки япон тарихчиси — профессор-лар Кентаро Авава ва Исикава Исикава-нинг бу ерда нашр этилган китобида янги ҳужжатлар далиллар тўплан-ган.

562 саҳифали тўпلامда олимлар сўнги беш йил мобай-нида жаҳондаги бир қанча мамлакатлар, шу жумладан АКШ, Австралия ва Хитой архивларида бирма-бир тўплаган асл ҳужжатларнинг текстлари келтирилган. Собақ император эрмисининг уруш йилларидаги «муллоқо макфи» деб бел-ги қўйилган 16 та ҳужжат, айниқса, катта ҳажмдаги эга. Э-дингине нашр қилинган бу китобда муаллифларнинг Япония территориясида ана шу ҳарбий заҳарловчи газлар қаерда ишлаб чиқарилганлиги, улардан Хитойда қандай қилиб ва қаерда фойдаланилганлиги тўғрисида тасаввур берувчи ба-тафсил шарҳлари борлиги ҳам қизиқши уйғотилади.

● Суратда: Франция пойтахтининг кўринишлари. А. ПУШКАРЕВ сурати.

(ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

жаришга рози бўлди. Компа-ния ўртага қўйган шартлар иш ташлаш комитетининг қўриб чиқиш учун тақдим этилади. Бироқ меҳнат ошкорасининг кескинлиги пасаймапти, унда телефон компанияларининг салкам 200 минг хизматчи иштирок этмоқда. Корпорация-лар меҳнатни бартараф этиш учун чала-ярим шарт қўйиб, айни пайтда швейцария-лардан кенг фойдаланилмоқда. Нью-Йорк экингда швейцария-лар билан тўқнаш чоғида стакечилардан бирини машина уриб кетди. Врачлар у оғир аҳ-волда, дейишди.

(ТАСС, 16 август).

